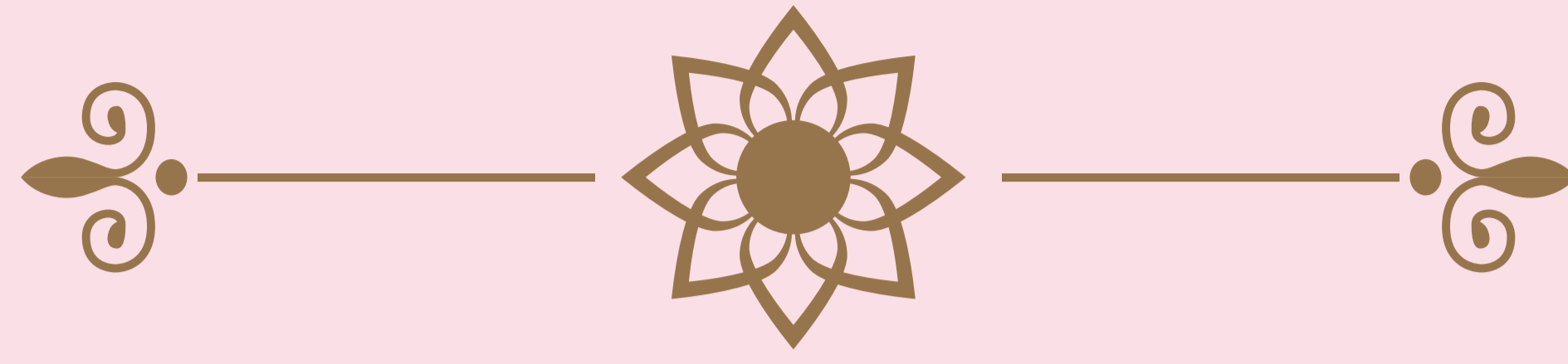

บัวลูกผสม สายพันธุ์ไทย... ดังไกลระดับโลก

“ดร.เสริมลาภ อสูวัต” บุคคลที่ผู้คนในวงการไม้ดอกไม้ประดับรู้จักกันดีว่าเป็น “ปรมาจารย์แห่งบัวประดับของเมืองไทย” ได้ให้ความเห็นว่า “...บัวส่วนใหญ่ในปัจจุบันไม่ใช่พันธุ์แท้ เนื่องจากมีการผสมข้ามดอกกันไปเรื่อย ๆ จนกลายเป็นลูกผสมไปหมด...”¹ ซึ่งนั่นเป็นเหตุผลทางธรรมชาติ แต่อีกปัจจัยที่ปฏิเสธไม่ได้ว่ามีผลทำให้บัวลูกผสมในปัจจุบันมีมากมาย และได้รับความนิยมเป็นอย่างสูงก็คือ “ความหลงใหลในเสน่ห์ของดอกบัว” ของนักผสมพันธุ์บัวนั่นเอง และนี่คือส่วนหนึ่งของบัวลูกผสมสายพันธุ์ไทย ที่สร้างชื่อเสียงไกลระดับโลก

มังกรอุบล

(*Nymphaea* 'MungkalaUbon')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

บัวฝรั่งสายพันธุ์ *Nymphaea mexicana* กับพันธุ์ Perry's Fire Opal

ผู้ผสมและคัดเลือกสายพันธุ์: ดร.ณ.นพชัย ชาญศิลป์
รางวัล: ชนะเลิศประเภทบัวฝรั่งลูกผสมชนิดใหม่ (Best New Hardy Waterlily) ประจำปี 2004 ของสมาคมบัวและไม้น้ำนานาชาติ (International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS)

ชื่อบัว “มังกรอุบล” ตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด สามารถออกดอกได้ตลอดปี แม้กระทั่งในพื้นที่ที่มีอากาศเย็น ซึ่งบัวฝรั่งส่วนใหญ่จะพักตัว แต่มังกรอุบลยังสามารถเจริญเติบโตได้ดี และมีสีส้มเข้มขึ้น

แทนขวัญ

(*Nymphaea* 'Tankwan')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

บัวฝรั่งสายพันธุ์ Perry's Fire Opal กับพันธุ์ Sirius

ผู้ผสมและคัดเลือกสายพันธุ์: คุณไพรัตน์ ทรงพานิช
รางวัล: ชนะเลิศประเภทบัวฝรั่งลูกผสมชนิดใหม่ (Best New Hardy Waterlily) ประจำปี 2006 ของสมาคมบัวและไม้น้ำนานาชาติ (International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS)

บัวฝรั่งลูกผสมสีชมพูเข้มเกือบแดงเรียกว่าสีกุหลาบก็ได้ มีกลิ่นหอม ทรงดอกเป็นรูปดาว กลีบซ้อนกันมากถึง 44-48 กลีบเป็นบัวขนาดกลางถึงใหญ่ เหมาะสำหรับปลูกในภาชนะที่มีขนาดค่อนข้างใหญ่ และชอบแดดอย่างน้อย 4-6 ชั่วโมงต่อวัน

สุพรรณิภา

(*Nymphaea* 'Suwanna')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

บัวสายพันธุ์ *Nymphaea capensis* กับพันธุ์ *Nymphaea* 'Khao Thamanoon 1'

ผู้ผสมและคัดเลือกสายพันธุ์: คุณกาญจนา เกษาคณินทร์
รางวัล: รางวัลบัวยอดเยี่ยม (Best New Waterlily) ชนะเลิศประเภทกลุ่มบัวสายเขตร้อนลูกผสม (Best New Tropical Waterlily) ประจำปี 2007 ของสมาคมบัวและไม้น้ำนานาชาติ (International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS)

บัวสายลูกผสมเขตร้อน มีลวดลายสองสีในดอกเดียวกันเป็นต้นแรกของโลก ปลายดอกสีฟ้าอมม่วงบนพื้นขาว มองแล้วดูสวยแปลกตา ปลายในกลีบดอกจะไม่ซ้ำกันในแต่ละดอก มีกลิ่นหอมและออกดอกตลอดทั้งปี

วันวิสาข

(*Nymphaea* 'Wanvisa')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

เป็นบัวที่เกิดจากการกลายพันธุ์

ผู้ผสมและคัดเลือกสายพันธุ์: ดร.ณ.นพชัย ชาญศิลป์
รางวัล: รางวัลบัวยอดเยี่ยม (Best New Waterlily) รางวัลชนะเลิศประเภทบัวฝรั่งลูกผสมชนิดใหม่ (Best New Hardy Waterlily) และรางวัลขวัญใจมหาชน ประจำปี 2010 ของสมาคมบัวและไม้น้ำนานาชาติ (International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS)

บัววันวิสาข มีลักษณะเด่นคือ ใบสีดำ ซึ่งต้องใช้เวลาปลูก เลี้ยง และดูแลศึกษาอย่างใกล้ชิด จึงจะได้ใบสีแดงกล่าว เหตุที่ได้ชื่อว่า “วันวิสาข” เนื่องจากดอกชุดแรกของบัวชนิดนี้ (ต้นทดลอง) บานเป็นครั้งแรกในวันวิสาขบูชานั่นเอง

จลองขวัญ

(*Nymphaea* 'Chalongkwan')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

บัวสายพันธุ์ *Nymphaea colorata* กับบัวพันธุ์ ลากประเสริฐ (*Nymphaea* 'Larprasert')

จุดเด่น:
บัวจลองขวัญมีความงดงามด้วยสีม่วงน้ำเงิน ดอกมีกลีบซ้อนกันมาก มีกลิ่นหอมจาง ๆ และเป็นดอกบัวที่ไร้เกสรเพศผู้ ซึ่งบัวสีม่วงน้ำเงินนี้เป็นที่นิยมในตลาดไทย และต่างประเทศ ทั่วโลกรู้จักกันดีในชื่อ “King of Siam”

สยามบลูฮาร์ดดี้

(*Nymphaea* 'Siam Blue Hardy')

ผสมพันธุ์และคัดเลือกจาก:

บัวฝรั่งพันธุ์ สุปราณีพิงค์ กับ บัวผันสีม่วง-ฟ้า ของประเทศไทย

ผู้ผสมและคัดเลือกสายพันธุ์: คุณไพรัตน์ ทรงพานิช
จุดเด่น:
• เป็นบัวลูกผสมข้ามสกุลย่อย (Intersubgeneric Hybrid) ต้นแรกของโลก ที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่างสกุลย่อย *Nymphaea* (บัวฝรั่ง) กับสกุลย่อย *Brachyceras* (บัวผัน)
• เป็นบัวฝรั่งลูกผสมดอกสีน้ำเงินต้นแรกของโลก ที่รวมลักษณะเด่นของทั้งบัวฝรั่ง และบัวผันเข้าไว้ด้วยกัน
ผลงานนี้ทำให้ผู้ผสมเกสรได้รับรางวัล “นักปรับปรุงพันธุ์พืชดีเด่น” ประจำปี พ.ศ. 2551 จากสมาคมปรับปรุงพันธุ์และขยายพันธุ์พืชแห่งประเทศไทย และรับรางวัล “Hall of Fame Award” ประจำปี 2009 (พ.ศ. 2552) จากสมาคมบัวและไม้น้ำนานาชาติ (International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS)

¹เอกสารเรื่อง ภูมิหลัง เหตุผล ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เรื่อง “การเรียกชื่อบัวในภาษาไทย” พ.ศ. 2555

แหล่งที่มาข้อมูล

- วรนุช ละอองศรี และ สันติ วัฒนฐานะ. บัวในประเทศไทย, องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2553.
- International Waterlily & Water Gardening Society: IWGS (<http://iwgs.org/>)
- พิพิธภัณฑ์บัวมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี (<http://www.lotus.rmutt.ac.th/>)
- ปางอุบล (<http://www.thaiwaterlily.com/>)

บัตรศีกาการ “มหัศจรรย์พรรณบัว Miracle of Lotus”
58-02 / No. 09

ผลิตโดย
โครงการกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ
สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (TK park) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)